

PESMI

France Onič

NA POTI

Nič me ni treba biti sram
in tudi ni treba,
da se skrivam,
pravijo mi, da sem star in nemočen,
povozili da so me takega
stari in mladi dnevi ljudi,
ki mimogrede osvajajo zemljo okrog sebe.
Ali kako?

Tudi jaz želim osvajati
čeprav tako, da se smejete,
vi strelec golobov na sajastem nebu.
Res je, da sem osvajal in želel osvajati
s svojim srcem, ki ste ga kdaj pa kdaj pohodili,
s svojo žalostjo, ki ste jo kdaj pa kdaj potočili v pesek,
s svojim upanjem, ki ste ga tolikokrat obšli.

In ko sem ostal tako sam
kakor da sem brez rok
in oči, ki gledajo,
in ust, ki govorijo,
sem spoznal sebe jasneje
po brazgotinah na licu in na srcu,
ki so prišle na mene od raznih strani
iz mojih bojev brez orožja v puškah, bombah ali brzostrelkah
z idoli, ki so živeli na vejah veličine,
ko so temneli in potemneli.

In zdaj gledam sebe
in se komaj prepoznam
in grem ko upognjen skozi križišča
proti uporni ljubezni za resnico.
Mar se nisem odločil za tako pot sam?

Grem in gledam sebe
in tebe, ki včeraj bil si ob moji strani
in ti me gledaš in me morda več ne najdeš.

Gledam iz križišča, kjer smo bili v začetku vsi,
utrjene roke sem potegnil k sebi,
noge romarja sem potegnil med kolena,
a vsi moramo nekam, novim križiščem nasproti,
k novemu razdvajanju in razdajanju.
Zato gledam tebe, ki bil si ob moji strani
še včeraj in se sprašujem, ko pravim:

S kom si nisem želel, da grem
po poti, ki je od mene do tebe,
od mene in tebe, tovariš, do nas, ki smo mnogi,
od mnogih nazaj do sebe, ki je v meni človek,
raven, upognjen, razklan in ponosen,
vendar tak, da izigrava številke življenja,
četudi skupaj pod raznimi zvezdami,
da so le zvezde človeške.

In sem pel, kar sem videl,
tudi o žabah, ki so se napihnile in regljale
o sebi, da so ptice s krili,
pel sem in videl, da je v pšenici
miš, za mišjo mačka, za mačko pes
v složnem krogu obžiranja,
da črni in beli pes enako grizeta
tebe in mene in človeka v nas.

In zato ni treba, da se skrivam,
ker sem star in da se mi nekateri morda posmehujejo.
Vem, da grem proti poti, ki vodi do konca,
ker tudi jaz sem človek, zemeljsko bitje.
Naberem si na križišču še marsikaj,
nekaj trave za upanje v zelenju,
čeprav bo mogoče poslednje,
nekaj zrnc toplote v pesku ob potoku,
nekaj krikov, ki visijo na ograji ob cesti,
košček čaše, iz katere je pil nekdo in jo razbil,
in roke ljudi bom vzel, ki se iztezajo,
in noge, ki hodeč zvedo marsikaj
pa se vsedem na prsi večera
otožen in z muko v sebi.

SMISEL ŽIVLJENJA

Ko siplješ grah mnogih besed
iz plitkega vodnjaka ust,
nisi šel skozi
krvaveči kristal ljubezni
čistim srcem nasproti
in dvignil še bežni trenutek
k življenju.

Tudi nisi zažgal
na oltarju spominov
darov, nabranih v spremenljivem življenju
da njihovo darovanje
popneš proti večnosti.

Krožiš okoli mnogih glasov,
ki se preobračajo in prehitevajo
sami sebe ko ribe v tolmunu
s požrešnimi ustmi:
In temni plašč pogube
prekrije srca ljudi
lahko za vedno.

Na cesti hladnih ozvezdij
vrzi ko prihajajočo jutranjo roso
pajčolan upanja!
Naj razprostre
nenehno snovanje
dobrega in svetlega
kakor korenine, ki sopejo
v zemlji med kapljicami
zaželenega dežja!

Vrzi ga krog sebe
kakor seme med ljudi
Naj posrka glasove
plakajočih in vriskajočih
na razoranih brazdah zemlje,
ki jih znova rahljajo in pripravijo
brižni sejanci semen.

In potem naj sledijo
s trpko zrelim okusom
dejanja, višja od nižin človeškega,
da postanejo sad zemlje
v rokah mnogih ljudi.

BELO TEKOČE PISMO

Kje je napisano belo tekoče pismo
o smislu bivanja, kadar se mu predaš
v resnici, ki ni bila ubita v tebi?

Vseposvoda se razliva iz močvirij smrad,
da postaja odvratno do obzorja,
odvratno postaja za čisto upanje.

Saj seme človeške ljubezi je bilo ranjeno
na mrtvem nebu brenčočih obadov.
Brenče žejni ubadanja stražarjev upanja. —

Hodil sem skozi noč in hodim skozi dan.
Nevidno sem pripet na sramotni steber upanja.
Obadi brenčijo v zastalih močvirjih.

Obadi! Breznoga upanja se plazijo
po mehkih ugreznjenih tleh
in črnikasta grezna zemlja klokoče.

Močvirnica: nisem sama, nisem sama,
vse človeške votline klokočejo z menoj,
vesela bom, ko utonete še kraj trdnih tal.

In obadi so brenčali in klotanje
je klotalo in smrad se je razvijal
na mnogih mestih zemlje v usta ljudi.

Ljudje smo in med nami so, ki ne znajo videti,
začuden so, ker jim je hiranje zdravje,
smešno jim je, da je ljubezen zdravje.

Če namesto nje prilezejo škorpijoni
iz dihanja in utripanja in ritmov,
padajo v razsušena korita zemlje.

In so srečni kakor brezzobe čeljusti,
ker so se znebile kože in mesa
in tistega neizrečenega v njih, kar je smehljal,

in tistega tako čudežnega v njih,
kar je neskončno stanjšano, in je bolest.
Oboje ni več v potezah obrazov od tam.

Vse to sem videl in vse to sem čutil
in srce se mi je prevesilo proti noči.
Noč je postala lovec in jaz njen lovni zajec.

In lovski rogovi pojo z glasom trobente.
Lovski rogovi lovijo v nevidne zanke vse,
še nebo, ki je razpeto nad nekdanjim nebom.

Moral bom svoje upanje zelo napeti v tej noči.
Do konca noči bom moral nositi upanje,
da oči zagledajo tiste, ki so že pred jutrom.